

Dosarul nr. 3ra-1457/19

prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Călărași (Elena Bolocan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Veronica Negru, Anatol Pahopol, Angela Bostan)

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași, reprezentat de avocatul Alexandru Buzu,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Moara lui Mihai” împotriva Consiliului comunal Sipoteni, r-nul Călărași cu privire la repunerea în termen și contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Moara lui Mihai”, s-a casat hotărârea din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași și s-a emis o decizie nouă, prin care s-a admis acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Moara lui Mihai”,

constată:

La 30 august 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Moara lui Mihai” (în continuare SRL „Moara lui Mihai”) a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului comunei Sipoteni, r-nul Călărași cu privire la repunerea în termen și contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin încheierea din 26 iulie 2017 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași în cauza nr. 3-15/17 s-a scos de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Moara lui Mihai” împotriva Primăriei Sipoteni și Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași cu privire la anularea deciziei Consiliului comunei Sipoteni, r-nul Călărași nr. 04/04/04 din 26 mai 2017, din motiv că nu a fost respectată procedura prealabilă.

Decizia Consiliului comunei Sipoteni, r-nul Călărași nr. 04/04/04 din 26 mai 2017 este răspuns la cererea prealabilă depusă la 16 martie 2017.

Prin decizia nr. 04/04/04 din 26 mai 2017, Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași a obligat-o să efectueze curățirea permanentă a canalului de scurgere pe perimetrul gospodăriei sale, precum și să înlătore obstacolul de la gura canalului de scurgere pentru accesul liber a apelor pluviale.

Decizia dată i-a fost notificată prin scrisoarea de însoțire nr. 140 din 15 iunie 2017, care a fost recepționată la 16 iunie 2017.

La 28 iulie 2017 a fost depusă cererea prealabilă nr. 83, la care a fost anexată copia încheierii din 26 iulie 2017 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, prin care a solicitat Consiliului comunal anularea în tot a deciziei nr. 04/04/04 din 26 mai 2017, ca fiind ilegală în fond, abuzivă și discriminatorie.

Prin decizia nr. 06/05 din 24 august 2017, Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași a respins cererea prealabilă.

Conform datelor din dosarul de inventariere tehnică a imobilului care-l deține, lungimea canalului pe perimetrul proprietății sale este de 104 metri, fiind construit din uluce cu lățimea de 50 de centimetri. Respectiv, curățirea canalului se poate efectua doar manual.

Curățirea unui metru de șanț costă 30 de lei, care urmează a fi efectuată după fiecare ploaie. Curățirea integrală a canalului costă 3 120 de lei (30 de lei x 104 metri).

Încărcarea și evacuarea nămolului implică cheltuieli suplimentare de transportare. Având în vedere că nu dispune de transport necesar, aceasta urmează a fi închiriat contra sumei de 400 de lei per oră. Chiria transportului pentru o zi lucrătoare de 8 ore constituie 3 200 de lei (8 ore x 400 de lei). Într-o zi lucrătoare pot fi efectuate doar 2 ture, iar după fiecare ploaie urmează a fi evacuate circa 10 tractoare de nămol, ceea ce presupune 5 zile de lucru.

Astfel, pentru toate lucrările de curățare a canalului și evacuarea nămolului după fiecare ploaie sunt necesare circa 19 120 de lei (16 000 de lei transport + 3 120 de lei lucrările de curățare).

Entitatea nu dispune de mijloace financiare și mijloace tehnice pentru întreținerea unei construcții ilegale a Primăriei Sipoteni, r-nul Călărași, cu atât mai mult că nu desfășoară genul de activitate de salubritate și/sau amenajare a teritoriului.

În sensul Legii privind administrația publică locală, autoritatea publică locală poate colabora cu agenții economici, dar nu să-i oblige să întrețină construcția ilegală a Primăriei Sipoteni, r-nul Călărași, care implică cheltuieli de proporții în acest sens.

SRL „Moara lui Mihai” a solicitat repunerea în termen a cererii prealabile, a recunoaște drept ilegală și a anula decizia Consiliului comunei Sipoteni, r-nul Călărași nr. 04/04/04 din 26 mai 2017.

Prin hotărârea din 04 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași s-a respins cererea depusă de SRL „Moara lui Mihai” privind repunerea în termenul de depunere a cererii prealabile și s-a respins acțiunea depusă de SRL „Moara lui Mihai”, ca fiind depusă tardiv (vol. I, f.d. 119, 124-129 recto-verso).

Prin decizia din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de SRL „Moara lui Mihai” și s-a menținută hotărârea din 04 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași (vol. I, f.d. 152, 153-158).

Prin decizia din 10 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție s-a casat integral decizia din 09 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și s-a restituit cauza la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată (vol. I, f.d. 177-183).

În motivarea soluției instanța de recurs a reținut că, instanțele inferioare au constatat că cererea prealabilă a fost depusă cu încălcarea termenului de prescripție, însă, nu au ținut cont de faptul că organul emitent nu a invocat tardivitatea la faza extrajudiciară.

Omiterea termenului pentru depunerea cererii prealabile urma a fi invocată de autoritatea administrativă în cadrul soluționării litigiului pe cale extrajudiciară. La caz, însă, cererea prealabilă a SRL „Moara lui Mihai” nu a fost respinsă pe motivul omiterii termenului de prescripție.

Prin urmare, Consiliul comunei Sipoteni, r-nul Călărași pierde dreptul de a invoca ulterior, în cadrul procesului judiciar, omiterea termenului de 30 zile pentru depunerea cererii prealabile.

Prin decizia din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de SRL „Moara lui Mihai”, s-a casat hotărârea din 04 iunie 2018 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași și s-a emis o decizie nouă, prin care:

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Moara lui Mihai” și s-a anulat decizia Consiliului comunei Sipoteni, r-nul Călărași nr. 04/04/04 din 26 mai 2017.

În motivarea soluției instanța de apel a reținut ca fiind neîntemeiată decizia Consiliului comunei Sipoteni, r-nul Călărași nr. 04/04/04 din 26 mai 2017, or, conform art. 78 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, lucrările de construcții și reparații de interes public se execută pe teritoriul unității administrativ-teritoriale numai în baza documentației de proiect verificate și a raportului de expertiză ecologică de stat.

În speță, „canalul de scurgere” după cum este denumit de autoritatea publică nu este prevăzut în documentația de proiect, fapt ce rezultă și din dosarul de inventariere tehnică a imobilului (vol. I, f.d. 201).

Din procesul-verbal de constatare din 21 decembrie 2017, în urma examinării la fața locului, Comisia a constatat că apele din partea de sus a localității, cât și apele care provin din zona de podiș se scurg în regiunea imobilului ce aparține SRL „Moara lui Mihai”, iar alte posibilități tehnice de redirecționare a apelor nu există (vol. I, f.d. 48).

Prin urmare, acumularea apelor pluviale, nămolului și deșeurilor în șanțul de lângă proprietatea SRL „Moara lui Mihai” nu se datorează acțiunilor ilicite ale acesteia, condiție ce exclude obligația de a asigura curățarea permanentă a canalului de scurgere.

La 13 noiembrie 2019, ora 14.05, Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași, reprezentat de avocatul Alexandru Buzu a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (vol. I, f.d. 67-69).

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele cauzei și nu a ținut cont de faptul că lungimea canalului în cauză pe perimetru proprietății intimatei este de 104 metri, jumătate dintre care este acoperit cu teracotă, fapt ce împiedecă scurgerea apelor.

Instanța de apel nu a dat apreciere justă declarațiilor martorului Trifan A., care a afirmat că administratorul SRL „Moara lui Mihai” în mod intenționat astupă gura canalului cu o placă metalică, pentru a opri scurgerea apei, fapt constatat la fața locului de Comisia creată de Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași.

Aceste circumstanțe demonstrează vinovăției administratorului intimatei în crearea impedimentelor la scurgerea apelor pe porțiunea proprietății acesteia.

La fel, instanța de apel contrar Legii cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar și-a bazat decizia pe raportul de expertiză extrajudiciară nr. 041 din 05 februarie 2018. Or, expertiza extrajudiciară poate fi efectuată în afara unui

proces judiciar și poate servi drept material auxiliar pentru o plângere, negociere sau un alt proces de natură extrajudiciară. La caz, expertiză urma a fi efectuată în cadrul procesului judiciar. Efectuarea expertizei în afara procesului i-a lezat drepturile procedurale.

Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași, reprezentat de avocatul Alexandru Buzu a solicitat Curții Supreme de Justiție admiterea recursului, casarea deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform articolului 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu articolului 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În sensul articolului 75 alin. (2) din Codul de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Completul de admisibilitate constată că, în speță, dreptul procedural de a ataca în ordine de recurs decizia din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost valorificat în numele și interesele Consiliului comunal Sipoteni, r-nul Călărași

de către reprezentantul avocatul Alexandru Buzu în baza mandatului avocațional seria MA nr. 0896535 din 19 ianuarie 2018 (vol. II, f.d. 67-69).

În conformitate cu articolul 80 alin. (7) din Codul de procedură civilă, împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform pct. 8 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar nr. 158 din 28 februarie 2013, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite conform art. 81 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar va nota pe versoul mandatului textul „Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sunt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Verificând împuternicirile avocatului Alexandru Buzu de a exercita în numele și interesele Consiliului comunal Sipoteni, r-nul Călărași dreptul de a ataca decizia instanței de apel, în baza mandatului avocațional seria MA nr. 0896535 din 19 ianuarie 2018, completul de admisibilitate constată că pe versoul mandatului este notat împuternicirile „Conform deciziei din 10 iunie 2018” (vol. I, f.d. 35 verso).

Astfel, din conținutul versoului mandatului avocațional nominalizat supra nu poate fi dedus cert conform cărei decizii sunt stabilite împuternicirile avocatului Alexandru Buzu de reprezentare a Consiliului comunal Sipoteni, r-nul Călărași.

Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași a împuternicit, prin decizia nr. 05/02 din 10 iulie 2015, avocatul Alexandru Buzu cu dreptul de a apăra interesele și a fi reprezentantul autorității publice în instanțele judecătorești (vol. I, f.d. 36).

Completul de admisibilitate constată că, prin decizia Consiliului comunal Sipoteni, r-nul Călărași nr. 05/02 din 10 iulie 2015, avocatul Alexandru Buzu a fost desemnat doar ca reprezentant al Consiliului comunal Sipoteni, r-nul Călărași, dar fără împuterniciri speciale.

Or, în conformitate cu articolul 81 alin. (1) din Codul de procedură civilă, împuternicirea de reprezentare în judecată acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția dreptului de a semna cererea și de a o depune în judecată, de a recurge la arbitraj pentru soluționarea litigiului, de a renunța total sau parțial la pretențiile din acțiune, de a majora sau reduce cuantumul acestor pretenții, de a modifica temeiul sau obiectul acțiunii, de a o recunoaște, de a recurge la mediere, de a încheia tranzacții, de a intenta acțiune reconvențională, de a transmite împuterniciri unei alte persoane, de a ataca hotărârea judecătorească, de a-i schimba modul de executare, de a amâna sau eșalona executarea ei, de a prezenta un titlu executoriu spre urmărire, de a primi bunuri sau bani în temeiul hotărârii judecătorești, drept care trebuie menționat expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

În această ordine de idei, completul de admisibilitate conchide că avocatul Alexandru Buzu a exercitat într-un mod defectuos dreptul procedural de a ataca

hotărârea judecătorească în numele și interesele Consiliului comunal Sipoteni, r-nul Călărași.

Drept consecință, avocatul Alexandru Buzu nu poate fi acceptat ca reprezentant al recurentului Consiliului comunal Sipoteni, r-nul Călărași, iar recursul depus de acesta urmează să fie declarat inadmisibil.

La capitolul dat este relevantă jurisprudența CtEDO, în care s-a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, cererea de recurs a fost depusă de o persoană neîmputernicită, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași, reprezentat de avocatul Alexandru Buzu, în baza articolul 433 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Conform articolelor 193, 195, 230, 258 alin. (3) din Codul administrativ și articolelor 270, 433 lit. c) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Consiliul comunal Sipoteni, r-nul Călărași, reprezentat de avocatul Alexandru Buzu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Sveatoslav Moldovan

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari